

Effektrapport 2025

Denna effektrapport är första effektrapporten som kopplas till RUM:s strategi 2025–2031. Det gör att mycket i denna rapport är ”upptäckter” som ligger till grund för framtida effektrapporters resultat. Därför kommer denna rapport även innehålla information om tänkta mätmetoder för att säkerställa att kommande rapporter kan följa samma logik.

Strategin har fyra målområden, vilka i sin tur har ett antal delmål som finns att läsa i strategidokumentet alternativt på sista sidorna i denna rapport.

- Fler ska få möta musiken som fritidsintresse
- Samarbeten, utbyten och nätverkande
- Verksamhetsutveckling
- Engagemang och ledarroller

Under året har förbundsstyrelsen sett ett behov av att omgruppera delmålen för att lättare se helheten, för att kunna ta fram mätbara resultat och skapa en förståelse över organisationens komplexitet. De nya områdesrubrikerna har då blivit

- Kommunikation och påverkan
- Ledarskap
- Samverkan
- Verksamhet och rekrytering

Syfte och mål med RUM:s verksamheter

RUM är av och för sina medlemmar, därför är förbundets viktigaste uppgift att säkerställa att ett medlemskap i RUM ger varje individ en RUM-känsla och identitet. Verksamheten ska vara rolig och utvecklande, så väl för den enskilde individen som den grupp som skapar verksamheten. Den mest regelbundna verksamheten sker i den lokala föreningen som stärks och inspireras av RUM:s distrikt. Alla medlemmar ska känna att de, om de vill, kan vara med och skapa verksamhet på alla nivåer i RUM, genom att exempelvis vara del av någon av föreningens, distriktets eller förbundets kommittéer, utbildningar, projekt, arrangemang eller kurser. RUM arbetar aktivt med att alla medlemmar förstår hur de kan påverka och att de har den kunskap de önskar för att vara en del av de beslutande möten som leder och utvecklar förbundet. Verksamheten skapas av och för medlemmarna med stöd från förbundet och anställd personal. I RUM:s verksamhet leder unga verksamheten för unga och vi utvecklas tillsammans i ett värdebaserat ledarskap som grundar sig i RUM:s värdeord och vision.

RUM har ett tydligt övergripande mål - att fler barn, unga och vuxna får tillgång till musik som en meningsfull och utvecklande fritidsaktivitet. All verksamhet som sker i RUM ska förutom den målbilden utgå från RUM:s värdeord - inspirera, växa, inkludera, glädje och gemenskap.

Inkludera

Alla får möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar i den gemenskap vi skapar med musiken som verktyg.

Växa

Genom upplevelser och möten växer vi i våra roller, både musikaliskt och som individer.

Inspirera

Med musik inspirerar vi till både tankar och engagemang.

Glädje

Musikens kraft ger oss glädje och sprider en positiv energi som vi delar med varandra.

Gemenskap

I musiken finner vi en stark gemenskap där alla känner sig välkomna och delaktiga.

Strategins målområden

Kommunikation & påverkan

Under 2025 har arbetet med kommunikation och påverkan varit ett aktivt arbete för såväl förbundsstyrelse som kansli. Hemsidan har fått en ordentlig genomgång av behov och brister, där en brist som påvisats är att trafiken på hemsidan inte kan mätas och vi kan inte heller se vad det är som eftersöks på RUM:s webb. Detta är något som förbundsstyrelsen vill prioritera under kommande år för att dels kunna skapa den relevanta plattform den förväntas vara, dels för att kunna uppdraga åt kansliet vilken information som ska prioriteras och inom vilka områden som kommunikationen behöver stärkas.

Vad gäller påverkansarbetet har förbundsstyrelsen under året uppdaterat de politiska ståndpunkterna för att kunna ha dem som utgångspunkt i effektmätningen av hur RUM:s påverkansarbete fortskrider. Det som redan märks, när denna rapport skrivs under 2026, är att RUM under slutet av 2025 och framöver fått fler inbjudningar till större evenemang för att prata om just kärnfrågan barn och ungas rätt till att styra, leda, förvalta och organisera sitt eget kulturutövande.

Inom detta område ser styrelsen att effekterna av arbetet kommer att kvantitativt mäta antal remisser RUM ombeds svara på och dialoger RUM bjuds in till.

Samverkan

Inom detta område har förbundsstyrelsen tillsatt en utredning för att genomlysas att idag befintliga samverkansorganisationer samt paraplyorganisationer RUM är del av. Detta för att säkra upp att de organisationer vi arbetar med samt är del av ger något för RUM:s medlemmar. När detta arbete är gjort kommer utredningen även att titta på om det finns ytterligare organisationer RUM bör samverka med för att ge RUM:s medlemmar ännu mer verksamhet och möjligheter.

Inom detta område kommer resultaten för kommande effektrapporter bygga på svar från medlemsenkät där frågor om hur RUM:s medlemmar tillgodogör sig de olika samarbetena samt hur relevanta dessa upplevs för såväl medlem, förening och distrikt.

Ledarskap

Detta område är det område som alltid funnits tankar om i RUM men där det inte pågått ett aktivt arbete med. Det gör att det inte finns någon kännedom om tex. hur många vuxna som finns i verksamheten som själva inte är aktiva musiker men som vill stötta barn och unga i sitt fritidsintresse. Detta är något som behöver tas reda på för att kunna arbeta med de olika delmålen inom målområdet.

Under 2025 ser förbundsstyrelsen att fler inom organisationen börjat prata om behovet och viljan att inkludera vuxna samt samtal om hur vi kan arbeta med att unga vuxna som flyttar från sin hemstad kan välkomnas in i en RUM-förening på den nya orten. Detta har även ökat behovet av att se över hur organisationen kan tydliggöra vilka olika typer av ideella ledarrollen organisationen behöver samt vilka stödstrukturer som behöver skapas för detta.

Framöver kommer detta målområde mätas med hjälp av statistik från föreningarna i form av besvarade enkäter, med frågor som exempelvis har ni flera vuxna ledare i er förening idag jämfört med för ett, tre och fem år sedan. Det kommer även mätas genom enkätfrågor riktade direkt till vuxna ledare för att få reda på hur väl organisationen lyckats inspirera och personligt utveckla dem.

Rekrytering och verksamhet

Detta område är strategins största område, vilket sig bör i en organisation som samlar människor genom ett gemensamt intresse.

Under 2025 hade organisationen 21 179 medlemmar i ålder 6–25 år, vilket då motsvarar 0,86% av landets barn och unga. För att uppnå målet 3% har ett intensivt arbete med att se över hela rekryteringskedjan av såväl barn och unga som vuxna.

Under året har RUM tack vare stöd från Svenska Postkodlotteriets Stiftelse påbörjat ett tvåårigt projekt med fokus att erbjuda fler möjligheter för barn och unga att musicera och skapa kultur i glesbygdsområden där utbudet av organiserade fritidsaktiviteter med kulturell inriktning är mer begränsat. Projektet har även som målsättning att ta fram goda exempel på verksamheter för att kunna återanvända koncept och verksamheter på andra vita fläckar i landet. Projektet har det geografiska området Dalarna, Gästrikland, Härjedalen och Hälsingland. Under hösten 2025 genomfördes både helg- och lovaktiviteter med goda resultat, både sett till antal deltagare och nöjdheten hos deltagare samt deras vårdnadshavare.

RUM:s Blåslandslag, under året firade Blåslandslaget 50 år vilket gör det svårt att veta om antalet ökade anmälningar till provspelningarna beror på det eller att det är World Music Contest sommaren 2026, vilket vi vet från tidigare tillfällen påverkar även året innan. Det ökade antalet anmälda till provspelningarna gjorde att konkurrensen ökar. Detta är något som både de som blivit antagna till lägret och de som hamnat på reservlista/ej blivit antagna tyckt är bra då det gör att när en blir antagen så får en verkligen chansen att utvecklas musikaliskt samt lära sig ännu mer om hur det är att gå in och spela tillfälligt i en grupp.

RUM:s Stråklagslag hade även de ett ökat antal provspelande, tyvärr var det flera som inte kom upp i den lägsta nivå som krävs för att lägret ska kunna ge den musikaliska utveckling som tanken är. Detta har lett till att en översyn kring kommunikationen och informationen gällande lägret ska göras. Vidare ser vi hur mycket svårare det är att nå igenom med ny verksamhet jämfört med en verksamhet som Blåslandslaget som funnits länge och är välkänt.

Gällande både RUM:s Blåslandslag och RUM:s Stråklagslag visar deltagarenkäterna på att verksamheten ger både glädje och gemenskap samtidigt som den både inspirerar och låter deltagarna växa både på det musikaliska som det personliga planet.

Våren 2025 bjöd förbundsstyrelsen in till distriktsträff där mycket tid lades på resultatet av Ledarskapslabbet (se tidigare effektrapporter) samt nya strategin. Detta är första gången i modern tid som distrikt och förbund haft så nära dialog gällande verksamhetens utveckling och stödfunktioner som finns och/eller önskas finnas. Detta har resulterat i att fadderskapet förbundsstyrelsen har gentemot distrikten har kunnat utvecklas ännu mer och redan nu ser organisationen effekter som mer verksamhet på regional nivå på fler ställen i landet än tidigare.

2025 var ett år då många nedskärningar påbörjades pga. ekonomi men trots detta kan organisationen i olika enkäter och utvärderingar se att medlemmarna uppskattar sammanhanget som finns i såväl den lokala föreningen som i den regionala och nationella verksamheten. Det är även fler som uttryckt intresse för att ta del av den internationella verksamhet som erbjuds genom RUM:s medlemskap i JM International, <https://jmi.net/>.

Under året har även arbete med framtida medlemsenkäter och utvärderingar pågått vilket kommer ge organisationen en bättre grund av data till framtida effektrapporter.

Konvertering av strategins målområden

Här nedan finns alla mål som är utskrivna i strategin, här är de sammanställda i de fyra målområden som förbundsstyrelsen jobbar med dem.

För att lätt hitta igen dem i strategin har vi valt att ge de målområdena som står där varsin färg och märkt upp alla delmål där utefter.

- Fler ska få möta musiken som fritidsintresse
- Samarbeten, utbyten och nätverkande
- Verksamhetsutveckling
- Engagemang och ledarroller

Kommunikation & påverkan

- De flesta känner till vad RUM står för och vet att vi är en modern och relevant barn- och ungdomsrörelse.
- RUM:s webbplats är ett modernt, uppdaterat och välfungerande kommunikationsnav.
- 2031 marknadsför RUM sig starkt med vad vi står för, vad vi gör och vad vi är för att locka nya intresserade och nya medlemmar.
- 2031 har RUM nått framgång i sitt påverkansarbete för musikens ställning i skolan.
- RUM är en efterfrågad samtalspartner för politiker, tjänstemän och journalister. Vi är det naturliga organisationen att vända sig till när ungas syn på kultur, kulturpolitik eller fritidsfrågor diskuteras.
- 2031 har RUM kapacitet och förmåga att agera när frågor som rör ungas kulturutövande ska debatteras, remitteras eller behöver lyftas ur tystnaden. Vi för ett strategiskt arbete mot de kommunikationsmål vi lyfter fram i våra årliga kommunikationsplaner.

Samverkan

- 2031 är unga sedda som kulturutövare och inte bara som kulturkonsumenter. RUM är en erkänd kulturorganisation så väl som ungdomsorganisation. Det är självklart att unga har en plats i det professionella kulturlivet och vi är ständigt en nagel i ögat på de som säger att professionalism endast kopplas till förvärvad utbildning eller inkomst.
- De organisationer RUM samverkar med eller är medlem i är alla strategiskt utvalda och en motivering finns kring vad RUM vill uppnå med medlemskapet eller samarbetet. 2031 är vi en god partner som bidrar med mervärde vid samarbeten och skapar utväxling till nytta för oss själva.

Ledarskap

- Alla våra föreningar arbetar strategiskt och praktiskt med Trygga RUM.
- Föräldrar har en tydlig roll som ledare hos RUM. Vi frågar alla föräldrar om de vill engagera sig samtidigt som vi möter både nekande och jakande svar med ett positivt anslag. Hos våra RUM-sföräldrar finns en stor inneboende kunskap och vilja till meningsfull fritid för egna och andras barn och vi bejakar detta.
- Metoden där unga leder unga är väl utvecklad i RUM och vuxna ledare stöttar ett växande i ledarskap hos alla barn och unga som är intresserade oavsett den unges ålder. Förslag på olika sätt att främja ledarskapsövningar i aktiviteter och föreningsverksamhet finns som stöd till våra lokalföreningar.

- 2031 är det tydligt vilka olika sätt det finns att vara ideell ledare hos RUM och även hur det går att växla mellan olika ledarroller. RUM erbjuder tydliga vägar för att utvecklas i det egna personliga ledarskapet och självstärkande och reflektion genomsyrar våra utbildningar och vårt samtal om ledarskap.
- Vi har tydliga stödstrukturer för att stötta ideellt engagerade så att deras engagemang blir en positiv, stärkande upplevelse. Rutiner och avstämningar ger oss verktyg att se eventuell psykisk ohälsa eller överbelastning och vi vet hur vi ska hjälpa våra ledare vidare för professionell hjälp i situationer där det behövs.
- Det är tydligt för ledare i RUM vad som förväntas av dem och de känner sig väl förtrodda med RUM:s värdeord, vision och är stärkta av att regelbundet förkovra sig i trygg verksamhet genom Trygga RUM.

Rekrytering och verksamhet

- Att rekrytera vuxna är en annan viktig del i RUM:s satsning på att växa. Vuxna har en viktig roll som lyssnande och stöttande ledare och är garanter för regelbunden verksamhet i våra föreningar.
- RUM fokuserar på att växa för att kunna ge fler unga människor möjligheten att utvecklas och få upplevelser tillsammans med musiken som uttryckssätt. Vår medlemsökning är stabil och 2031 utövar 3 procent av landets unga mellan 6 och 25 år en del av sin fritid hos RUM som medlemmar.
- Alla kulturskolor i landet har en aktiv och engagerad elevförening som påverkar sin utbildning och driver verksamhet utanför skoltid.
- 2031 har alla kommuner i Sverige en RUM-förening som är organiserad med musiken som gemensam nämnare oavsett genre.
- RUM har ett gemensamt rekryteringsmaterial som används i hela organisationen vid en tidpunkt när det passar den lokala föreningen, i deras unika årshjul. Materialet speglar organisationens värdegrund och vår ambition om mångfald i både mötet med barn och unga och i genrebredd.
- För att behålla fler unga vuxna och yngre ledare satsar RUM på föreningar eller nätverk på universitetsorter och vid folkhögskolor och skapar särskild regional verksamhet för att den målgruppen ska känna hemhörighet i RUM efter eventuell flytt från hemorten.
- Verksamhetsutvecklare inom RUM stödjer och uppmuntrar de lokala föreningarna i rekryteringsarbetet. Mångfalden av medlemmar i RUM i speglar det svenska samhället och vi är kända för att vara en organisation som präglas av mångfald och verkar för ett öppet samhälle fritt från diskriminering.
- 2031 visar RUM:s verksamhet tydligt på måloppfyllnad, effekter och resultat vilket lett till att vi attraherat flera större givare till vår verksamhet.
- RUM bedriver ett effekt- och resultatnriktat arbete för att utvärdera och utveckla verksamheten så att kvaliteten ständigt förbättras och våra aktivitetsförslag blir enklare att använda.
- Hos RUM träffas musikkompisar oavsett vilken genre de är verksamma i och vi har skapat en sammanhållning som bygger på den gemenskap musiken skapar.
- RUM:s intranät är en trygg, effektiv och inbjudande plats att vara på. Här finns fakta, inspiration och sätt att växa både som distrikt och förening.

- Det finns tydliga stödstrukturer med aktivitetsförslag, mallar och personlig återkoppling som hjälper våra lokala föreningar och distrikt att erbjuda relevant, utvecklande och glädjefylld musikverksamhet på regelbunden basis.
- För att bättre anpassa RUM:s verksamhet till samhället och unga människors behov genomför vi regelbundna årliga översyner av all verksamhet, så att den är relevant och möter våra medlemmars behov både genremässigt och för att möta bredd och spets. Detta gör att vi står oss väl i konkurrensen med andra ungdomsorganisationer.
- 2031 har RUM en väl upparbetad och fungerande regionindelning som underlättar vår verksamhet och ger maximal utväxling på möjliga intäkter och stödfunktioner. Under strategiperioden har ett fördjupat och väl underbyggt förslag till regionindelning lagt grunden till det framgångsrika arbetet.
- Den positiva medlemsutvecklingen har gjort att all RUM:s verksamhet har utvecklats och har en högre kvalitet än 2024.